

Överenskommelse kring åtgärder mot terrorism

Vi står enade i kampen mot terrorismen. För att Sveriges befolkning ska känna trygghet och säkerhet krävs ansvarstagande och samarbete. Vi sex partier har därför efter diskussioner enats om följande åtgärder mot terrorism. Utgångspunkten för åtgärderna är Sveriges nya nationella strategi mot terrorism som i sin tur är en vidareutveckling av den tidigare strategin från 2012. Strategin bygger på en bred analys av vilka förmågor som är nödvändiga för att skydda Sverige mot terrorism. Utöver denna överenskommelse kan partierna i konstruktiv anda driva ytterligare förslag mot terrorism. Överenskommelsen är mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Skärpt och tidigarelagd kriminalisering av terrorkrigsresor

Centralt för bekämpningen av terrorism är ett ändamålsenligt straffrättsligt regelverk. Arbetet med lagstiftning om straffansvar för resor med terrorismsyfte ska därför ges hög prioritet och en proposition beslutas senast den 23 december 2015. I överenskommelsen ingår också en skärpning av straffsatserna för terrorfinansieringsbrottet. Partierna förbinder sig att i den mån det är möjligt påskynda hanteringen av ärendet. För närvarande pågår en utredning av kriminalisering av deltagande i strid för terroristgrupper som ska vara färdig i juni 2016. I denna övervägs bland annat straffansvar för samröre med sådana grupper.

Snabbare stopp för missbruk av svenska pass

Missbruket av svenska pass måste stävjas. Regeringen har idag fattat beslut om ett lagförslag som innebär restriktioner kring det antal pass som en person kan hämta under en femårsperiod, skärpa regelverket vid utfärdande av tillfälliga pass samt korta giltighetstiden för barn. Partierna förbinder sig att i den mån det är möjligt påskynda hanteringen av ärendet.

Regeringen ska därutöver kräva att systematiska kontroller görs vid EUs yttre gräns och att samtliga pass ska kontrolleras mot Interpols och Schengens databaser för stulna och förkomna dokument. Dessutom ska systematiska kontroller göras mot register över eftersökta personer i Schengens informationssystem. Kontroll av biometri, d.v.s. fingeravtryck och ansiktsform ska bli obligatorisk vid Schengens yttre gräns. Samtidigt som åtgärderna införs ska asylrätten fortsatt värnas.

Åtgärder mot illegala vapen och höjda straff för handgranater och explosivvaror

Åtgärder mot illegala vapen krävs för att motverka terrorattentat. Regeringen ger därför ett uppdrag till Polismyndigheten om insatser mot illegala vapen och explosiva varor. Stämpling, förberedelse och försök till grovt och synnerligen grovt vapenbrott kriminaliseras. Dessutom ska straffen för olovlig hantering av handgranater och andra explosivvaror höjas.

Hemlig dataavläsning utreds

Det är viktigt att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har de verktyg som krävs för att inhämta information. Hemlig dataavläsning ska därför utredas för att säkerställa förmågan att möta den teknikutveckling som sker med krypterad kommunikation med integritetsaspekterna som viktig del i utredningen. I utredningen ska nyttan av hemlig dataavläsning vägas mot alternativa metoder för att motivera behovet. Samtliga parter i överenskommelsen kommer att ges möjlighet att påverka direktiven för utredningen som ska beslutas i mars 2016.

Möjlighet att dela information digitalt för FRA, Must och Säpo vid Nationellt centrum för terrorhotsbedömningar

Arbetet hos Nationellt Centrum för Terrorhotsbedömning (NCT) ska effektiviseras. En lagändring som ger de samarbetande myndigheterna inom NCT möjlighet att dela information digitalt utreds därför. Förändringen gäller att möjliggöra digital delning av information som i nuläget endast kan delas i pappersform. Utredningen avslutas i augusti 2016.

Tydliggör kommunernas ansvar

Genom samtalen nåddes enighet kring att kommunerna har ett ansvar för ett strukturerat och konkret arbete med att förebygga radikaliserings och rekrytering till våldsbejakande grupper. Det är viktigt att det lokala och centrala ansvaret samspelar vad gäller återvändare. Regering ska överväga vilka åtgärder som kan vidtas om det finns kommuner som inte lever upp till sitt ansvar. Det civila samhällets roll i arbetet mot våldsbejakande extremism kan inte nog understrykas.

Det förebyggande arbetet

Den nationella samordnaren ska ge kommunerna det stöd som behövs för att det förebyggande arbetet ska fungera i praktiken och att goda erfarenheter tas tillvara. Det finns också en enighet om att det arbete som den nationella samordnaren genomför måste fortsätta i någon form efter mandatets utgång i juni 2016. Åtgärder måste vidtas för att motverka religiös extremism, minska grogrunden för rasism och för att minska rekrytering till högerextrema och autonoma grupper.

Inga offentliga medel till våldsbejakande budskap

Det är viktigt att bidragsgivare säkerställer att offentliga medel inte ges till organisationer som sprider våldsbejakande budskap. För att få statsbidrag måste en organisation leva upp till grundläggande demokratiska värderingar. Skulle de förespråka våldsbejakande budskap ska de inte få något stöd. Det gäller i synnerhet budskap som förespråkar terrorism. Det är också möjligt att kräva tillbaka stöd som beviljats på felaktiga grunder.

Åtgärder mot rekrytering på internet

Den nationella kampanjen No Hate Speech Movement förlängs under 2016. Regeringen ska ge Statens medieråd i uppdrag att utveckla kampanjen till att också omfatta insatser för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Försvvarshögskolan har på uppdrag av den Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism kartlagt hur islamistiska terrorstämplade gruppers rekryteringspropaganda sprids via sociala medier i Sverige. Kunskapen som erhålls genom rapporten tas om hand i regeringens samt den Nationella samordnarens dagliga arbete för att förebygga våldsbejakande extremism. För att fortsatt, effektivt och långsiktigt kunna förebygga våldsbejakande budskap på nätet behöver propagandan kartläggas till utseende och form och sådana studier och åtgärder planeras. Riksdagens justitie- och konstitutionsutskott anordnar den 19 2016 januari en offentlig hearing om radikaliserings och rekrytering på internet.

Säkerställ polisens insatskapacitet

Det är prioriterat att säkerställa att Polismyndighetens insatsstyrka kan agera på flera platser samtidigt och under en längre period. Utdragna situationer med flera parallella incidenter ställer höga krav på insatskapaciteten. Ett uppdrag ges till Polismyndigheten att utreda hur denna förmåga kan säkerställas. Därutöver stärks insatskapaciteten genom internationell samverkan inom ramen för Atlasrådsbeslutet och möjligheten att inhämta stöd från Försvvarsmakten.

Åklagarmyndighetens förmåga

För att arbetet mot terrorism ska vara effektivt krävs att det också finns nödvändig förmåga att hantera dessa utredningar inom Åklagarmyndigheten. Ett uppdrag ges därför i Åklagarmyndighetens regleringsbrev att redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att myndigheten har beredskap att hantera den aktuella brottsligheten i enlighet med regeringens inriktningar i strategin samt följa upp effekterna av en eventuell ny lagstiftning.

Åtgärder mot finansiering av terrorism

Regeringen ska föreslå ett gemensamt uppdrag till Polismyndigheten (Finanspolisen), Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket att utveckla, strukturera och stärka samverkan på terrorismfinansieringsområdet. Ett sådant uppdrag innebär att Skatteverkets och Ekobrottsmyndighetens kunskap och förmåga används bättre i arbetet mot finansiering av terrorism. Myndigheternas förmåga ska också stärkas genom bättre samarbete med Säkerhetspolisen och Polismyndigheten.

Internationella åtgärder

För att förhindra finansiering av Isil:s terroristverksamhet bör Sverige inom EU och FN driva att särskild uppmärksamhet riktas mot att effektivt genomföra FN:s sanktioner mot Al Qaida och associerade grupper. I enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2249 ska Sverige intensifiera arbetet med att begränsa antalet utländska stridande och vidta åtgärder för att motverka finansiering av terrorism.

För att förhindra att utländska terroriststridande tar sig till Syrien bör fortsatta dialoger föras med Turkiet, inklusive inom ramen för EU:s förstärkta dialog med Turkiet kring anti-terrorism och bekämpning av Isil.

Sverige bör i alla relevanta fora betona vikten av åtgärder för att motverka straffrihet för allvarliga internationella brott och därvid bland annat fortsatt verka för att ICC ska få behörighet över situationen i Syrien.